

zodanige streek afgeworpen worden dat de Geallieerde landstrijdkrachten het binnen enkele dagen zouden kunnen bereiken. Montgomery gaf opdracht, een groot deel van het luchtlandingsleger op zaterdag 2 september bij Rijssel en Yperen aan de grond te zetten, maar trok die opdracht op 1 september in: er werd op de 2de slecht weer verwacht en het zag er bovendien naar uit dat steun van luchtlandingstroepen in het Frans-Belgische grensgebied volmaakt overbodig was. Het Britse Tweede Leger kreeg op die zaterdag bevel, onverwijld naar Brussel en Antwerpen op te rukken. Aldus geschiedde. Zondag, in het begin van de avond, bereikten de eerste Geallieerde tanks Brussel waar de Engelsen met wild enthousiasme begroet werden. Ze gunden zich geen rust. Nog diezelfde avond reed een deel van hun tanks in de richting van Antwerpen. Daar gaf de Duitse *Hafenkommandant*, die nagenoeg geen militaire inlichtingen had gekregen, pas op die zondag bevel tot het vernielen van de haveninstallaties. Men was op maandag 4 september nog met de voorbereidingen bezig (waarbij geconstateerd werd dat men niet in de verste verte over voldoende explosieven beschikte), toen onverwachts Engelse tanks met Belgische illegale werkers als gidsen in het havengebied verschenen. De Duitsers die de gehele dag door bij het aanbrengen van explosieven gehinderd waren door allerlei verzetsgroepen¹, moesten zich overhaast terugtrekken; van de meer dan zeshonderd kranen hadden zij slechts drie kunnen oplazen.

Aan de linkerflank van het Britse Tweede Leger begon in de laatste dagen van augustus en de eerste van september het Canadese Eerste Leger aan zijn opmars langs de kust van het Kanaal, maar dat ging niet zo vlot; het Duitse garnizoen van Le Havre weigerde zich over te geven – twee Canadese divisies sloten de stad in. Aan de rechterflank van het Britse Tweede Leger rukte het Amerikaanse Eerste naar Charleroi op met Namen en Luik in het verschiet. Verder zuidwaarts joeg Patton de tankdivisies van het Amerikaanse Derde Leger in de richting van Elzas-Lotharingen. Al die bewegingen waren in overeenstemming met de haast dagelijks bijgestelde directieven die voortdurend ambitieuzer werden.

¹ Ook elders hebben Belgische illegale werkers belangrijke steun verleend aan de Geallieerde bevrijders. De sabotagegroepen die met *SOE* in contact stonden, hadden na *D-Day* hun activiteit opgevoerd. Volgens de gegevens van *SOE* voerden zij in juni met succes ruim 150 aanslagen uit op het Duitse spoorweg- en wegverkeer. In juli bliezen zij op 800 plaatsen het Belgische spoorwegnet op (deze schade kon betrekkelijk spoedig hersteld worden), brachten zij 42 treinen tot ontsporing en vernielden zij 65 bruggen en spoorbruggen. In augustus kwam het in de Ardennen op enkele plaatsen tot guerrilla-activiteit.